

# Tegevusjuhiseid

## Eesti Noorsoo Karskusliidu liigetele.

Meie noorsookarskusliikumine on jõudnud taas tõusuajajärku. On ületatud seisak, millest kirjutas end. liidu esimees Al. Elango 1928. a. „Kevadiku“ veebruari nr.-is. Tundub jälle võitlustuld ja tööindu noorkarsklaste seas, mis ilmenes niihästi viimasel kongressil Paides kui ka suvipidustusel Pärnus. Ja just see teadmine, et noorsookarskusliikumise sisemine pinge on suurenenud, peaks tugevdama meie usku endi rünnaku võidusse ning kannustama meid intensiivsemale tegevusele.

Ennekõike ärgem unustagem ikkagi seda tõsiasja, et meil leidub üha keskkoolet, kus puuduvad karskusringid. Liidu juhatus katsub muidugi kõik omalt poolt selleks teha, et selline nähe kaoks. Ent juhul, kui kohapeal vastav pind täiesti puudub, on ka juhatus selles suhtes seisukorra parandamiseks võimetu, pealegi kui pääsekreteri kohalesõidud on seotud majanduslikkude kuludega, mis liidu praeguse rahalise olukorra juures küllaltki tunduavad. Kuid loodame, et kõik noorkarsklased jõudumööda meile kaasa aitavad karskusmeelse õhkkonna loomiseks neis keskkooles, mis seni noorsookarskusliikumisest on kõrval seisnud. Selle eesmärgi saavutamiseks astutagu vastavate keskkoolide nende õpilastega, kellega on saadud juhuslikult tuttavaks — sõbraks kirjavahetusse ja sobitatagu isiklikku läbikäimist koolivaheajal, kui juhtutakse nendega lähestikku elama. Kui me niiviisi kõik kõiki võimalusi kasutades ühiselt nendele pääle tungime, kes „alles magavad“, siis peame midagi kätte saama. Aga organiseerimisküsimus ei piirdu ainult uute alade valutamiseaga, vaid ka „omas kodus“ on meil veel küllaltki teha. Karskusringid on suutnud seni endi ümber koondada siiski vaid osa vastava keskkooli noori. Kuid meie ideaal on; võimalikult kõik õpilased karskusringi! Järjekindlast sammumisest selle ideaali poole ei tohi lakata. Eriti praegusel momendil on aeg soodne, et teha siin erakordselt pikad sammud, kuna muud noorsoo isetegevuse alad on enam-vähem vaibunud. Esijoones tuleb selle eest hoolitseda, et karskusringi kuuluksid just andekaimad ja teovõimsad noorurid, kes omavad teiste suhtes teatavat mõjurikkust ja kellele vaadeldakse kui oma kõige ligemale eeskujule. Kui see juhtide, paremlaste klass on võidetud, siis on teisi kerge kaasa tõmmata. Ja nende eelpoolnimetatud väljapaistvate tüüpide

võitmiseks noorsookarskusliikumisse tuleb kasutada isiklikku agitatsiooni (sellest lähemalt V. Ernitsa kirjutis „Kevadikus“ nr. nr. 1 ja 2 1926/27. a., mis võib osutada tihti küll raskeks ja kauakestvaks; aga kui siis seda ükskord ometi tagajärg kroonib, siis on see määrava tähtsusega.

Et karskusring suudaks haarata enesesse noorte valdavama enamiku, suudaks neid rahuldada, seks peab ta muidugi oma sisemise töö sellele vastavaks kohandama. Töö korraldamise juures osutugu pääprintsipiiks: Iga ringi liige olgu vastavalt oma huvidele ja võimetele tööle rakendat, et ta tunneks end ringi paratamatu osana, kellest ka midagi oleneb, mitte aga juhusliku võõrkehana. Tööalade valikut juhtigu kriteerium: Tegelegem kõige sellega, ja ainult kõige sellega, mis soodustab elureformi teostumist noorkarsklaste peres ja edendab kriitilist ellusuhtumist ning kannab kokku kive sügavast läbituntud ja mõeldud ilmavaate omandamiseks. Noist juhtlauseist väljudes ja tegelikkude olude kohaselt tegevust organiseerides ei tohi me muidugi unustada langetamast raskuspunkti karskustegevusele selle sõna kitsamas mõttes (karskusteadmuste hankimine, alkoholismi põhjuste uurimine, karskustöö õigete meetodite otsiskelu jne.) Kuid me pole fanaatilised karskustegelased, vaid enese igakülgset arenemist ja täienemist rõhutavad noorkarsklased. (Noorsoo karskusliikumise ideoloogilise momendi kohta vt. ka V. Olup'i artiklit 1929. a. „Kevadiku“ 6-ndas nr.-is. Üksikasjalisema käsitelu leiab aga mainit ala jõulu-vaheajal toime tuleval noorsoo karskustegevlaste kursusel).

Hoolitsedes endi maleva järjekindla arvulise suurenemise eest, peame püüdma selle kvaliteetigi kõrgel hoida. Meiega kaasasammujate seas ei tohi olla ühtki äraandjat ega pelgurit. Seni siiski on siin-seal leidnud karskusidee rüvetajaid, kes karskusringi, liikmetena isegi avalikult on patustanud (alkoholi tarvitades, suitsetades või karskusasja ironiseerides) nende põhimõtete vastu, mille täitmist eeldab karsklasperre kuuluvus. Sellised tüübid on ringi prestiižile hädaohtlikud ja takistavad sõbraliku ning vaimustatud tööühiskonna tekkimist. Ja iga innustund noorkarsklase ülesanne olgu: selleks kaasa mõjuda, et tulevikus poleks enam tarvidust seda nähet kinni naelutada. (Eriti olgu toonitatud siinjuures täiskarskuse mõisteselgitus. Kirjandus: G. Laja, Miks olen karske ja E. Elisto, Kategoorilise karskusnõude põhjendus, eriti intelligentsi ilmavaates).

Peale oma veenete austamist ja pühaks pidamist püüdku noorkarsklased ka täpselt ja korralikult oma kohustusi ringi vastu õiendada. Distipliin organisatsiooni elus tõstab selle autoriteeti ja teeb seal töötamise meeldivaks. Nagu suuris vabrikuis kõik töölised peavad teotsema äärmise tähelepanelikkuse ja hoolsusega, et ei tuleks nende pärast tõhe seisak, niisamuti olgu iga noorkarsklane omal kohal ning täitku ette määratud ajaks oma peale võetud ülesanded, et ei hakkaks lonkama ringi tegevus.

Paralleelselt sellega taoteldagu korrektsust ja aktiivsust kontakti pidamises E. N. K. juhatusega. Muidu kannatab meie keskkoha töö.

Just liikmemaksu tasumisega on oldud seni kõige korratum, mistõttu on tulnud paljud organisatsioonid E. N. K. koosseisust kustutada. Katsutagu juba käesolevast õppeaastast alates vältida see pahe. Edaspidi avaldab liit sel-

liste lõhakate organisatsioonide nimed „Kevadikus.“ Ärge laske endi ringi nime niiviisi diskrediteerida.

Samuti tuleb meelde endi liikmeile nende kohustusi noorsooliikumise keskarhiivi vastu. Arhiivi kodukorra järele peavad kõik liikmed igast oma paljundatud väljaandest (ajakirjad, broshüürid, üleskutsed jm.) ja päevapiltidest saatma 1 eks. liidule. (Nende arved tasutakse arve esitamisel). Kuna noorsooliikumise keskarhiiv on ainukene koht, kuhu niisuguseid mälestusmärke säilitatakse, siis tehakse nende kogumise ja võrdlematult väärtuslikku tööd.

Edasi vajab igas ringis tõsist järelemõtlemist „Kevadiku“ levitamise küsimus. Siin on mõned ringid üles näidanud otse andestamatut ükskõiksust. Te kõik teate, et ajakiri on jätnud liidule üha raskeltkaetava puudujäägi. Viimase kahandamise kavatsusega on ka nüüd „Kevadiku“ tellimishinda tõstetud 75 snt-ni aastas (ligemalt 1929/30. a. „Kevadikus“ nr. 1), kuna polnud näha muud väljapääsuteed. Ent on võimalik „Kevadikku“ saada endise hinnaga, kui ringid tellivad selle in corpore, mida on seni mitmed organisatsioonid teinud. Peaksime ometi kord sellele eesmärgile välja jõudma, kus igal noorkarsklasel käib „Kevadik.“ Kui meie ajakirja levik võrduks liidu üksikliigete arvule, siis võimalduks võrratult enam hoolitseda selle sisu häduse ning välimuse soliiduse eest. Ja kes ei tahaks selle saavutamiseks tööd teha kogu oma nooruspärase tarmukuse ja tulisusega, olgu osavõtuga „Kevadiku“ tellimisvõistlusest (vt. „Kev.“ nr. 1 s. a.), „Kevadiku“ õhtute korraldamisega (vt. „Kev.“ nr. 5 1927/28) või mõnel muul teel. On ju „Kevadik“ praegu ainukene meie koolinoorsoo ajakiri! Ja teie kõikide eriliste soovidega „Kev.“ suhtes saab ka alati võimalust mööda arvestatud. Ainult informeerige meid neist.

Hakatagu ka aegsasti mõtlema „Noorusjõu“ IV-da omandamisele, mis ilmub lähemal päeval eesti noorsooliikumise ajalugu käsitlevana koguteosena. On soovitatav, et kohe pärast selle trükist väljumist korraldataks kõikjal meie noorsooliikumise ja noorsoo karskusliikumise 10-aastase juubeli õhtu (mõlemate liikumiste alged küünivad ju 1919. aastasse), mille kavatas võiksid eksisteerida mainitud „Noorusjõudu“ tutvustav-arvustav esitis ja sobivate katkendite ettekanne sellest. Peale selle mitmekesisest õhtust see, kui Pärnu suvipidustusist osavõtjad jutustaksid omi muljeid ja mälestusi tollest E. Noorsoo Karskusliidu poolt noorsooliikumise juubeli puhul toime pandud ettevõttest. Ja sealt — loodetavasti elamuslikult koosviibimiselt peaks kindlasti igaks ühes huviobjektiks olnud raamatuga lahkuma.

Et kohapealsed organisatsioonid teaksid oma tegevust keskkoha tööga kooskõlastada, seks olgu veel vaid põgusalt peatatud liidu juhatuse ligemal kavatsusel. IV noorsootegelaste kursus leiab aset 28. dets.—1. jaan. Tartus. Kavas: 1) teoreetilises osas: noorsoo karskusliikumine (4 t), noorsooliikumise alused (3 t), karskusliikumise alused (2 t).

2) praktilises osas: deklamatsiooni ja kõnekunsti algeid (7 t), ühingu teasjaajamisest ja rakendusraamatute pidamisest (2 t), koosolekute juhatamisest (1 t), õpingite korraldusest (1 t), ühistegevusest ja koolikooperatiivist (2 t),

noorte karskustoimkondade tööst (1 t), tööst kirjandusringes (2 t), tööst spordiringes (1 t), tööst karskusringes (1 t).

3) näitlikus osas: näitlik õpiring (2 t), näitlik vaidluskoosolek (1 t) ja ekskursioonid ülikooli raamatukokku, E. Rahva Muuseumi ja tervishoiu muuseumi.

Kuna järgmised kursused alles 2-he aasta pärast tulevad, siis on tungivalt soovitatav, et neist võimalikult arvukalt osa võetaks.

Deklamatsioonivõistlus. Uue aasta õhtul — seega kursuste lõppõhtul toimub deklamatsioonivõistlus, et virgutada noorkarsklasi sedagi ala viljelema, missuhtes Soome aatevendadest tuntavalt maha oleme jäänud (vt. „Kev.“ nr. 2 1929/30 a.). Deklamatsioonivõistlusest üksikasjalisemalt hiljemalt „Kevadikus.“

Võistluskirjutised. Tänavuaastaseile võistluskirjutajale on teemideks määratud: „Ühe noorsooorganisatsiooni ajalugu“ ja „Millisena kujutleksin ideaalset noorkarsklasi?“ Endiseist määruseist on järgmisi erinevusi nimetada: tööde esitamise viimseks tähtpäevaks on 1. II 1930, misajal osavõtjate vanadus ei tohi olla üle 21 aasta. Muud tingimused on läinud aastatega indentsed. (vt. „Kev.“ nr. 1929/30). Esimese teemi käsitlemise juhtnöörid leiduvad „Kev.“ nr. 2 1928/29. a., teise kohta ilmuvad „Kev.“ nr. 2 1929/30.

Suvel kavatakse korraldada taas suvipidustused — esialgsete kõneluste järele jaanipäeval Otepäas ühes suvipidustustega leiaks aset kirjavahetajate liikmete konverents, mille päevakorra suhtes palutakse kirjavahetajaid liikmeid liidule aegsasti omi sooviavaldusi esitada.